

4 червня 2019 року [Конституційний Суд України ухвалив Рішення № 2-р/2019 щодо відповідності Конституції України \(конституційності\) окремих положень Закону України «Про пенсійне забезпечення».](#)

Цим рішенням Конституційний Суд України визнав такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення пункту «а» статті 54, статті 55 Закону України «Про пенсійне забезпечення» від 5 листопада 1991 року № 1788–XII зі змінами (далі – Закон 1788), внесеними законами України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» від 2 березня 2015 року № 213–VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 24 грудня 2015 року № 911–VIII.

Конституційний Суд України зазначає, що зміни у сфері пенсійного забезпечення мають бути достатньо обґрунтованими, здійснюватися поступово, обачно й у заздалегідь обміркований спосіб, базуватися на об'єктивних критеріях, бути пропорційними меті зміни юридичного регулювання, забезпечувати справедливий баланс між загальними інтересами суспільства й обов'язком захищати права людини, не порушуючи при цьому сутності права на соціальний захист.

У Рішенні зазначається, що Законом № 911 встановлено як додаткову умову для призначення пенсії за вислугу років досягнення певного віку окремим категоріям працівників, зокрема досягнення віку 55 років для працівників освіти, охорони здоров'я та соціального забезпечення.

Статтею 51 Закону № 1788 пенсії за вислугу років встановлюються окремим категоріям громадян, зайнятих на роботах, виконання яких призводить до втрати професійної працездатності або придатності до настання віку, що дає право на пенсію за віком.

Мова йде про роботи, які мають безпосередній вплив на здоров'я працівника і можуть призвести до втрати професійної працездатності (здатності виконувати роботу за професією) до настання віку, що дає право на пенсію за віком.

Таким чином втрата професійної працездатності або придатності не пов'язана з досягненням працівником певного віку, тому не може бути умовою для призначення пенсії за вислугу років.

Конституційний Суд України виходить з того, що встановлення як додаткової умови для призначення пенсії за вислугу років досягнення віку 55 років для осіб, зазначених у пунктах «е», «ж» статті 55 Закону № 1788, нівелюють сутність права на соціальний захист, не відповідають конституційним принципам соціальної держави та суперечать положенням статей 1, 3, частини третьої статті 22, статті 46 Основного Закону України.

У Рішенні КСУ зазначається також, що законодавець, зрівнявши вік виходу на пенсію для чоловіків і жінок, зайнятих на відповідних роботах, що пов'язані зі шкідливим впливом на здоров'я та призводять до втрати професійної працездатності або придатності до настання віку, що дає право на пенсію за віком, скасував спеціальні гарантії щодо охорони праці і здоров'я жінок та встановлені спеціальні умови набуття права на пенсію за вислугу років.

Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим, остаточним та таким, що не може бути оскаржено.

(За матеріалами сайту ЦК Профспілки працівників освіти і науки України)